

Sygn. akt I C 634/15

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Natalia Dąbrowska

Protokolant stażysta Dominika Ritter

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2016 w Chełmnie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko (**M. W.**), **następcy prawnemu M. W. małoletniemu P. W. reprezentowanemu przez przedstawicieli ustawowych: J. M. i M. M. (1)**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. W. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 12.875,96 zł (dwanaście tysięcy osiemset siedemdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt sześć groszy) wraz z :

a) odsetkami ustawowymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego od kwoty 8329,62 zł od dnia 18 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że od dnia 01 stycznia 2016 roku wysokość odsetek umownych za opóźnienie nie może przekroczyć w stosunku rocznym wysokości odsetek maksymalnych,

b) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 4546,33 zł od dnia 18 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty

**z tym zastrzeżeniem**, że pozwany ma prawo powołać się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w spisie inwentarza stanu czynnego spadku po M. W. z uwagi na przyjęcie przez niego spadku z dobrodziejstwem inwentarza;

II. odstąpić od obciążania pozwanego P. W. kosztami procesu.

**Sędzia Sądu Rejonowego**

**N. D.**

**Sygn. akt I C 634/15**

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 stycznia 2013 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej M. W. kwoty 12.875,96 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 8329,63 zł od dnia wniesienia

pozwu do dnia zapłaty i odsetkami ustawowymi od kwoty 4546,33 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając żądanie, strona powodowa powołała się na nabycie na podstawie umowy z dnia 31 sierpnia 2012 roku od (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wierzytelności wobec pozwanej z tytułu umowy o kredyt gotówkowy nr (...) (...) z dnia 04 sierpnia 2009 roku.

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, VI Nc-e (...) Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny dnia 11 lutego 2013 roku nakazał pozwanej, aby zapłaciła stronie powodowej kwotę dochodzoną pozwem oraz kwotę 2561,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 25 września 2013 roku wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, VI Nc-e (...), Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uchylił nakaz zapłaty z dnia 11 lutego 2013 roku w całości i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Chełmnie. W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, iż niemożliwe było doręczenie pozwanej nakazu zapłaty, albowiem pozwana zmarła.

Sprawa wpłynęła do Sądu Rejonowego w Chełmnie w dniu 11 marca 2014 roku i została zarejestrowana pod sygnaturą akt I C (...)

Postanowieniem z dnia 26 maja 2014 roku wydanym w sprawie I C (...) Sąd Rejonowy w Chełmnie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie.

Pełnomocnik strony powodowej w piśmie z dnia 03 kwietnia 2015 roku wskazał spadkobiercę zmarłej pozwanej - małoletniego syna P. W. i wniósł o podjęcie zawieszzonego postępowania w sprawie.

Postanowieniem z dnia 10 września 2015 roku wydanym w sprawie I C (...) Sąd Rejonowy w Chełmnie na podstawie art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. podjął postępowanie w sprawie.

Na rozprawie w dniu 03 lutego 2016 roku przedstawiciele ustawowi małoletniego pozwanego P. W. wnieśli o oddaleniu pozwu, podnosząc iż pozwany P. W. nie odziedziczył nic po matce. W piśmie z dnia 10 lutego 2016 roku przedstawiciele ustawowi pozwanego podtrzymali swoje stanowisko oraz wnieśli o nieobciążanie pozwanego kosztami sądowymi. Wskazali, iż pozwany nie posiada żadnego własnego majątku i że został już w sposób niezwykle intensywny pokrzywdzony przez los i obciążanie go zadłużeniem matki w sytuacji, gdy nic po niej nie odziedziczył jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W piśmie z dnia 29 lutego 2016 roku strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko i wyjaśniła, że w związku z brakiem spłaty kredytu poprzedni wierzyciel wypowiedział pozwanej umowę kredytu z dnia 04 sierpnia 2009 roku - wypowiedzeniem z dnia 21 kwietnia 2011 roku, wystawił przeciwko powodce bankowy tytuł egzekucyjny, wystąpił również z wnioskiem o nadaniem mu klauzuli wykonalności i na podstawie tego tytułu toczyło się przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla (...) M. S. (1), które w skutek śmierci pozwanej M. W. zostało umorzone. Ponadto w ocenie strony powodowej powołanie się przez stronę pozwaną na określone w art. 5 k.c. naruszenie zasad współżycia społecznego nie występuje w niniejszej sprawie i stanowi nadużycie prawa przez pozwanego w świetle przysługującej mu ochrony wynikającej z nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Na rozprawie w dniu 08 kwietnia 2016 roku przedstawiciele ustawowi małoletniego pozwanego podtrzymali stanowisko przedstawione w piśmie z dnia 10 lutego 2016 roku.

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu zwyczajnym.

**Sąd ustalił, co następuje:**

W dniu 04 sierpnia 2009 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jako kredytodawca zawarł z M. W. jako kredytobiorcą umowę kredytu gotówkowego w kwocie 10.504,79 zł, który miał zostać spłacony w 72 ratach do dnia 28 lipca 2015 roku. Podana kwota została wypłacona pozwanej.

Dowód:

Umowa o kredyt gotówkowy numer (...) z dnia 04 sierpnia 2009 roku – k. 22-23,

Wniosek o kredyt gotówkowy nr (...) z dnia 30 lipca 2009 roku - k. 37-38

Pismem z dnia 21 kwietnia 2011 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wypowiedział pozwanej umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

Dowód:

Pismo z dnia 21 kwietnia 2011 roku – k. 108,

Potwierdzenie nadania pisma z dnia 21 kwietnia 2011 roku - k. 109-110

W dniu 20 kwietnia 2012 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystawił przeciwko M. W. bankowy tytuł egzekucyjny numer (...) \ (...) (...) i wystąpił o nadanie mu klauzuli wykonalności. Postanowieniem z dnia 07 maja 2012 roku referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Chełmnie opisanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nada klauzula wykonalności.

Dowód:

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z dnia 20 kwietnia 2012 roku - k. 42-43

Bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 20 kwietnia 2012 roku numer (...) \ (...) (...) - k. 44

Postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Chełmnie z dnia 07 maja 2012 roku - k.45-46

W dniu 16 maja 2012 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. (...) M. S. (2) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko M. W. na podstawie opisanego powyżej tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20 kwietnia 2012 roku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela, postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. (...) M. S. (2) z dnia 05 września 2009 roku, zostało zawieszona, a następnie umorzona z mocy prawa na podstawie art. 823 k.p.c.

Dowód:

Wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 16 maja 2012 roku - k. 28-29

Zawiadomienie o zajęciu z dnia 25 maja 2012 roku - k.30

Postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. (...) M. S. (2) z dnia 05 września 2012 roku - k. 31

Zawiadomienie o umorzeniu postępowania z mocy prawa z dnia 27 grudnia 2013 roku - k. 113

W dniu 31 sierpnia 2012 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł z (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. umowę cesji wierzytelności Banku wynikającej z opisaney umowy kredytu. W dniu 31 sierpnia 2012 roku na wierzytelność składały się: należność główna w kwocie 8329,63 zł i odsetki w kwocie 3239,83 zł.

Dowody:

Wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 sierpnia 2012 roku - k. 25-26

Wyciąg z ksiąg rachunkowych - k. 27

Historia rachunku umowy kredytowej – k. 115-122

Zestawienie należności z kalkulacją odsetek – k.1123-124

W dniu 27 stycznia 2013 roku zmarła pozwana M. W..

Dowody:

Akt zgonu – k. 3 akt I Ns (...)

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Chełmnie wydanym w sprawie I Ns (...) stwierdził, że spadek po M. W. zmarłej 27 stycznia 2013 roku w T. na podstawie ustawy nabył syn P. W. syn P. w całości z dobrodziejstwem inwentarza.

Dowód:

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 30 lipca 2013 roku wydane w sprawie I Ns (...) - k. 11 akt I Ns (...)

Przed Sądem Rejonowym w Chełmnie toczyła się sprawa z wniosku Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o spis inwentarza po M. W., sygnatura akt I Ns (...) Postanowieniem z dnia 17 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy w Chełmnie postanowił sporządzenie spisu inwentarza po M. W.. Sporządzenie spisu inwentarza zlecono Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Chełmnie M. G.. Do dnia wydania wyroku w niniejszej sprawie nie został złożony do wyznaczonego komornika wniosek o sporządzenie spisu inwentarza.

Dowód:

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 17 listopada 2014 roku wydane w sprawie I Ns (...) - k. 15 akt I Ns (...)

Pismo z dnia 13 kwietnia 206 roku - k. 133

P. W. po śmierci matki M. W. został sam. Rodzice matki, jak również jej rodzeństwo nie wykazywało nim zainteresowania. Postanowieniem z dnia 26 marca 2013 roku, wydanym w sprawie I. N. (...), Sąd Rejonowy w Chełmnie ustanowił opiekę nad małoletnim P. W. i obowiązki opiekuna powierzył J. M. małżonkom M.. Postanowieniem z dnia 08 października 2013 roku, wydanym w sprawie I. N. (...), Sąd Rejonowy w Chełmnie umieścił małoletniego P. W. w rodzinie zastępczej u J. M. małżonków M..

Dowód:

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 08 października 2013 roku wydane w sprawie I. N. (...) - k. 45 akt (...)

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 26 marca 2013 roku wydane w sprawie I. N. 20/13 - k. 33 akt (...)

Zeznania M. M. (1) – k.130v-131

M. W. nie pozostawiła żadnego majątku. Należności z tytułu mowy (...) oraz środki zgromadzone przez nią w II filarze, zostały wypłacone dziadkowi pozwanego J. W..

Dowód:

Zeznania M. M. (1) – k.130v-131

**Sąd zważył, co następuje:**

Stan faktyczny pozostawał bezsporny co do istnienia i wysokości długu oraz kręgu spadkobierców ustawowych M. W..

Stan faktyczny ustalony został na podstawie dokumentów i zeznań M. M. (1) – przedstawiciela ustawowego małoletniego następcy prawnego M. W. P. W..

Sąd dał wiarę dokumentom, z których przeprowadzono dowód, gdyż ich rzetelność i autentyczność nie była przez strony podważana oraz nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania M. M. (1), gdyż są spójne, logiczne, zgodne z zasadami doświadczenia życiowego i znajdują potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż strona pozwana nie kwestionowała roszczenia objętego pozwem, a jedynie wносиła o jego nieuwzględnienie na podstawie art. 5 k.c.

Roszczenie dochodzone pozwem strona powodowa wywodzi z wierzytelności z tytułu kredytu bankowego nabytej w drodze cesji. Za podstawę prawną wierzytelności uznać należy art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 128 ze zm.), natomiast podstawę prawną cesji stanowią art. 509 i nast. k.c. oraz art. 326 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.), a w zakresie odsetek za opóźnienie – art. 481 k.c. Zarówno istnienie i wysokość wierzytelności wynikającej z umowy kredytu, jak i dokonanie jej skutecznego przelewu na stronę powodową pozostawały między stronami bezsporne. Żądanie pozwu w zakresie odsetek znajdowało oparcie w art. 481 k.c., a wysokość żądanych odsetek nie przekraczała maksymalnej wysokości odsetek za opóźnienie (art. 481 § 2<sup>1</sup> k.c.).

Zgodnie z art. 922 § 1 k.c., prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób. Jak wynika z art. 1030 zd. drugie k.c., od chwili przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe z całego swojego majątku. W myśl art. 1031 § 2 zdanie pierwsze k.c., w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Procesowym skutkiem przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza jest obowiązek zastrzeżenia przez sąd w wyroku w sprawie o zapłatę długów spadkowych prawa do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności (art. 319 k.p.c.). Należy jednak podkreślić, że art. 319 k.p.c., uprawniający sąd do ograniczenia w sentencji wyroku zakresu odpowiedzialności dłużnika za dług spadkowy do wartości czynnego spadku, nie daje podstawy do oddalenia powództwa na tej podstawie, że zmarły nie pozostawił spadku. Ustalenie, czy istnieje spadek (majątek) pozwalający na zaspokojenie przypadającej od dłużnika należności, należy do postępowania egzekucyjnego (tak trafnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 września 1976 r., IV PR 135/76, OSNC 1977, nr 4, poz. 80).

W rozpoznawanej sprawie pozwany należy do kręgu spadkobierców po pierwotnej dłużnicze i nie kwestionował nabycia spadku po niej. Odpowiada zatem za długi spadkowe, w tym dług wobec strony powodowej w niespornym kształcie przedstawionym w jej pismach procesowych. Jak już wskazano, na istnienie tej odpowiedzialności nie wpływa stan spadku czy nawet niepozostawienie jakichkolwiek aktywów przez spadkodawczynię. Okoliczności te mają jedynie znaczenie dla określenia zakresu odpowiedzialności i mogą być podnoszone w postępowanie egzekucyjnym.

Jedyny zarzut podniesiony przez J. M. i M. M. (1) reprezentujących małoletniego pozwanego P. W. dotyczył naruszenia zasad współżycia społecznego przez stronę powodową (art. 5 k.c.).

Zgodnie z art. 5 zd. 1 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że przepis art. 5 k.c. stanowi podstawę obrony przed realizacją (wykonywaniem) prawa podmiotowego, jeśli pozostaje ona w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa. W wyroku z dnia 20 sierpnia 2015 roku, III CSK 555/14 Sąd Najwyższy stwierdził, iż klauzula generalna niedopuszczalności czynienia ze swego prawa użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego ma na celu zapobieganie stosowaniu prawa w sposób prowadzący do skutków nieetycznych lub rozmijających się w sposób zasadniczy z celem danej regulacji prawnej. Jeśli więc uwzględnienie powództwa, zgodnego z literą prawa, powodowałoby skutki rażąco niesprawiedliwe i krzywdzące (*summum ius summa iniuria*), nie dające się zaakceptować z punktu widzenia norm moralnych i wartości powszechnie uznawanych w społeczeństwie, art. 5 k.c. zezwala na jego oddalenie. Należy jednak pamiętać, że istotą prawa cywilnego jest ochrona praw podmiotowych, tak więc odmowa udzielenia tej ochrony osobie, która korzysta z przysługującego jej prawa podmiotowego w sposób zgodny z jego treścią, może mieć miejsce zupełnie wyjątkowo i musi być uzasadniona istnieniem szczególnych okoliczności uzasadniających przyjęcie, że w określonym układzie stosunków uwzględnienie powództwa prowadziłoby do skutków szczególnie dotkliwych i nieakceptowanych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 sierpnia 2011 r., II CSK 640/10, niepubl. i z dnia 24 stycznia 2013 r., II CSK 286/12, niepubl.).

Zastosowanie art. 5 k.c. jako środka obrony spadkobiercy przed odpowiedzialnością za długi spadkowe, wymaga rozważenia przeciwstawnych wartości, dokonania oceny wszystkich okoliczności rozpatrywanego przypadku. W niniejszej sprawie pozwany nabył spadek po pierwotnym dłużniku strony powodowej z dobrodziejstwem inwentarza. Ten sposób nabycia spadku chroni już go, przed nieograniczonymi roszczeniami wierzycieli spadkodawcy. Jego odpowiedzialność za długi spadkowe jest ograniczona tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Jak wynika natomiast z zeznań M. M. (1) reprezentującego małoletniego pozwanego P. W. spadkodawczyni M. W. nie pozostawiła żadnego majątku. Przedstawiciele pozwanego wskazywali, że jedynymi składnikami majątku spadkowego M. W. były należności z tytułu umowy ubezpieczenia na życie oraz środki zgromadzone w II filarze, które zostały wypłacone dziadkowi pozwanego J. W.. Należy zatem uznać, iż w umowach tych spadkodawczyni wskazała J. W. jako uposażonego do wypłaty środków po jej śmierci, a zatem środki te nie wchodziły w skład spadku M. W.. Na marginesie należy wskazać, iż zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 291 ze zm.) w razie śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego fundusz dokonuje wypłaty zgromadzonych środków w następujący sposób: jeżeli zmarły pozostawał w związku małżeńskim i z małżonkiem łączył zmarłego ustrój wspólności ustawowej, połowa środków jest przekazywana na rachunek małżonka zmarłego w otwartym funduszu, pozostałe środki przekazywane są osobom, które zostały wskazane imiennie przez dysponenta rachunku w dyspozycji złożonej w funduszu na podstawie art. 82 u.o.f.f.e. Jeżeli dyspozycja taka nie została złożona, to środki niewykorzystane wchodziły w skład spadku po zmarłym członku otwartego funduszu emerytalnego.

W ocenie Sądu nie sposób przyjąć, aby w niniejszej sprawie wystąpienie przez powoda z żądaniem zapłaty opisanego w pozwie roszczenia przez następcę prawnego spadkodawcy stanowiło działanie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Uwzględniając fakt, że pozwany nabył spadek z dobrodziejstwem inwentarza, a zatem jego odpowiedzialność ogranicza się do stanu czynnego spadku, należy uznać, iż małoletni otrzymał już należyty ochronę prawną, mając w szczególności na uwadze fakt, że M. W. nie pozostawiła żadnego majątku. Na marginesie należy wskazać, iż przedstawiciele ustawowi pozwanego powinni podjąć czynności w celu sporządzenia spisu inwentarza.

W rozpoznawanej sprawie spadkobierca P. W. nabył spadek po pierwotnym dłużniku strony powodowej z dobrodziejstwem inwentarza. W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 128 ze zm.) oraz art. 481, art. 922 § 1, art. 1031 § 2 i art. 1034 § 1 k.c. oraz art. 319 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Pozwany przegrał proces w całości i – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) – powinien zwrócić stronie powodowej poniesione przez nią koszty procesu. W rozpoznawanej sprawie wystąpił jednak szczególnie uzasadniony przypadek, uzasadniający odstąpienie od obciążenia pozwanego tym obowiązkiem (art. 102 k.p.c.).

Po pierwsze bowiem, pozwany jest małoletni ma 17 lat i ani nie mógł mieć wpływu na zaciągnięcie pożyczki, ani też postępowanie dowodowe nie dało podstaw do ustalenia, że osiągnął jakąkolwiek korzyść ze środków oddanych do dyspozycji M. W. przez stronę powodową. Po drugie, z ustalonego stanu faktycznego wynika, że M. W. nie pozostawiła żadnego majątku. Uwzględniając fakt, że pozwany przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza, a zatem jego odpowiedzialność ogranicza się do stanu czynnego spadku, pozwany de facto nie odpowie za objęty powództwem dług spadkowy. Przyjęte w prawie konstrukcje procesowe nie wyłączają wprawdzie prowadzenia przeciwko niemu egzekucji, ale – w razie powołania się w toku egzekucji na ograniczenie odpowiedzialności – egzekucja ta nie okaże się skuteczna. W tym stanie rzeczy zasady słuszności przemawiają przeciwko nakładaniu na pozwanego obowiązku zwrotu kosztów procesu, które są należnością nie podlegającą opisanemu ograniczeniu i w sposób istotny obciążałyby małoletniego.

***Sędzia Sądu Rejonowego***

***N. D.***